

Iberialais-amerikkalainen säätiö SR

Toimintakertomus 2016

Iberialais-amerikkalainen säätiö

Suomen Madridin-instituutti

Buenos Airesin toimipiste

Toiminta Espanjassa, Portugalissa ja Latinalaisessa Amerikassa

SISÄLLYSLUETTELO

1	IBERIALAIS-AMERIKKALAINEN SÄÄTIÖ SR.....	1
1.1	Säätiön esittely	1
1.2	Säätiön hallitus ja pääsihteeri	1
1.3	Säätiön valtuuskunta.....	3
1.4	Kunniakomitea	3
1.5	Lähipiiritiedot	3
2	SUOMEN MADRIDIN-INSTITUUTTI	2
2.1	Henkilöstö	2
2.1.1	Palkattu henkilöstö.....	2
2.1.2	Harjoittelijat	2
2.1.3	Asiamiesverkosto	3
2.2	Toimitilat	4
2.3	Talous	4
2.4	Kulttuuritoiminta.....	5
2.4.1	Vuoden 2016 kulttuuritoiminnan esittely.....	5
2.4.2	Toiminta Espanjassa	6
2.5	Tieteellinen toiminta	12
2.5.1	Yhdistynyt diversiteetti-hanke	12
2.5.2	Espanjan, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan nykykirjallisuus 1970–2010.....	13
2.5.3	Muu tiedeohjelma.....	13
2.6	Koulutuspalvelut ja koulutusyhteistyö.....	13
2.7	Instituutin julkaisutoiminta	14
2.8	Viestintä ja näkyvyys mediassa	14
2.9	Yhteistyötahot.....	15
2.9.1	Yhdeksän Team Finland -verkostoa	15
2.9.2	Madridin Complutense-yliopisto.....	16
2.9.3	Keskeiset yhteistyötahot	17
3	BUENOS AIRESIN TOIMIPISTE JA SUOMI-TALO	18
3.1	Palkattu henkilöstö.....	¡Error! Marcador no definido.
3.2	Toimitilat	¡Error! Marcador no definido.

1 IBERIALAIS-AMERIKKALAINEN SÄÄTIÖ SR

1.1 Säätiön esittely

Iberialais-amerikkalaisen säätiön tarkoituksena on edistää espanjalais-portugalilaisen kulttuuripiirin ja Suomen välistä vuorovaikutusta sekä alueiden kulttuurin, taiteen, tieteen ja talouselämän molemminpuolista tuntemusta. Säätiö hallinnoi Suomen Madridin-instituuttia (*Instituto Iberoamericano de Finlandia*), joka tuottaa runsaasti sekä kulttuuriin että tieteeseen liittyvää ohjelmaa. Instituutin toiminta-alueeksi on määritelty koko espanjan- ja portugalinkielinen maailma. Tällä kulttuurisesti ja taloudellisesti merkittävällä alueella asuu yli 700 miljoonaa ihmistä. Perinteisesti instituutin toiminta on painottunut Espanjaan ja Portugaliin, mutta viime vuosina sitä on laajennettu voimakkaasti Latinalaiseen Amerikkaan.

Vuonna 2016 painopistealueita olivat koko laajan toimialueen kattava Suomi100-juhlavuoden ohjelmien suunnittelun aloitus, Latinalaisen Amerikan työn kehittäminen muun muassa operatiivisen työn laajentamisella ensimmäistä kertaa Kuubaan, kuraattorivierailujen aloittamisella alueelta Suomeen, joista ensimmäisenä argentiinalaisten kuraattorien vierailu, uuden nykytaiteen ja taidekoulutuksen vienti, jossa merkittävimpana toimena instituutin monitoimihuone Rio de Janeiron Olympialaisissa Suomi-talossa. Huone esitteli taiteen ja tieteen rajapintoja, instituutin johtaman ja Suomen Akatemian rahoittaman Brasilian Amazon -hankkeen *Diversidad unida: paisaje monumental, localidad y dinámica de las culturas en la Amazonia occidental precolombina* tuloksia, suomalaisen taidekoulutuksen metodeja, Aalto-yliopistolta lahjoituksena saadun suomalaisen valokuvateosnäyttelyn sekä toimi suomalaisen pop-up-koulun tilana. Tasavallan presidentti Sauli Niinistö ja opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen vierailivat Suomi-talossa tutustuen instituutin huoneen ohjelmiin. Huoneen vierailijamäärä oli noin 25 000 ihmistä. Toinen keskeinen osa-alue oli Instituutin laajan Latinalaisen Amerikan asiamiesverkoston koulutuksen toinen vaihe. Järjestyksessä toinen suomalaisen kulttuuriviennin koulutus pidettiin maaliskuussa Buenos Airesissa Suomen suurlähetystön tiloissa. Ensimmäinen koulutus pidettiin joulukuussa 2014 Chilessä. Instituutilla on yhteensä yhdeksän asiamiestä kahdeksassa Latinalaisen Amerikan maassa. Lisäksi instituutilla on asiamies Portugalissa. Instituutin perinteisen toiminta-alueen, Latinalaisen Amerikan, Portugalin ja Espanjan lisäksi instituutti järjesti Team Finland -yhteistyönä suomalaisen arkkitehtuurin valokuvanäyttelyn Andorrassa Suomen avatessa sinne kunniakonsulin viraston.

Asemamaissa tapahtuvan, instituutin organisoiman toiminnan lisäksi säätiöllä on omaa, lusohispaanisen kulttuurin yleiseen edistämiseen liittyvää toimintaa Suomessa. Säätiö ja Instituutti osallistuivat Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien kokouksiin Helsingissä.

1.2 Säätiön hallitus ja pääsihteeri

Iberialais-amerikkalaisen säätiön hallituksen puheenjohtajana toimi professori Martti Pärssinen ja varapuheenjohtajana professori Aura Korppi-Tommola. Säätiön hallituksen jäseniä olivat professori Pekka Heikkinen, toimitusjohtaja Kari Korkman, ulkoasiainneuvos Ari Mäki, OTT Ritva Pykäläinen-Syrjänen, FM Saara Rautanen-Uunila, professori Timo Riiho, kehittämiskonsultti Maija Seppo ja viestintäjohtaja Kirsi Seppäläinen ja oikeustieteen tohtori, kansleri Thomas Wilhelmsson (1.9.2016 lähtien). Säätiön pääsihteerinä toimi FT Elina Liikanen. Pääsihteerin sijaisena aloitti 1.8 Sarri Vuorisalo-Tiitinen.

Hallitus kokoontui seitsemän kertaa ja lisäksi hallituksen työvaliokunta (Martti Pärssinen, Aura Korppi-Tommola, Ritva Pykäläinen-Syrjänen ja Elina Liikanen) kokoontui useita kertoja ja Buenos Aires-työryhmä (Martti Pärssinen, Aura Korppi-Tommola, Ritva Pykäläinen-Syrjänen, Saara Rautanen-Uunila ja Elina Liikanen) kerran. Hallituksen jäsenille ei makseta kokous- eikä muita palkkioita.

Hallituksen jäsenten esittely:

FT Martti Pärssinen (pj.) on Latinalaisen Amerikan tutkimuksen professori Helsingin yliopistossa. Pärssinen toimi Madridin-instituutin johtajana vuosina 1996–1999 ja 2007–2012.

Professori Aura Korppi-Tommola (vpj.) on eläkkeellä oleva historioitsija. Hän toimi Tieteellisten seurain valtuuskunnan toiminnanjohtajana vuosina 2001–2013 ja on Suomen historian dosenttina Tampereen yliopistossa. Hänen tutkii lastensuojelun ja naishistoriaa. Hän asui perheensä kanssa Espanjassa vuosina 1985–1988 ja 1993–1995.

Pekka Heikkinen on puurakentamisen professori Aalto-yliopistossa.

Toimitusjohtaja Kari Korkman on Helsinki Design Weekin johtaja.

Ulkoasiainneuvos Ari Mäki on Latinalaisen Amerikan ja Karibian yksikön päällikkö ulkoasiainministeriössä. Hän on aiemmin toiminut diplomaattina Teheranissa, Unescossa Pariisissa ja Roomassa. Mäki toimi 2013–2015 Suomen Afganistanin-suurlähettiläänä. Mäki valmistui Turun yliopiston poliittisen historian laitokselta vuonna 1995.

OTT Ritva Pykäläinen-Syrjänen on säätiöoikeuden asiantuntija.

FM Saara Rautanen-Uunila työskenteli 15.4.2016 asti Helsingin yliopiston maailman kulttuurien laitoksen Master's Degree Programme in Intercultural Encounters -maisteriohjelman suunnittelijana. Rautanen-Uunila toimi säätiön pääsihteerinä 11.3.2009–31.8.2013.

Timo Riiho on Helsingin yliopiston iberoromaanisten kielten professori. 1980-luvulla hän perusti Helsingin yliopistoon iberoamerikkalaisen keskuksen, joka toimii nykyään osana Maailmankulttuurien laitosta. Hän oli myös yksi kolmesta Iberialais-amerikkalaisen säätiön perustamistoimikunnan jäsenestä. Riiho toimi Madridin-instituutin johtajana vuosina 2002–2006.

Kehittämiskonsultti FM Maija Seppo on kehitysyhteistyön ja organisaatiokehittämisen ammattilainen. Seppo on toiminut kehitysyhteistyö-tehtävissä Latinalaisessa Amerikassa sekä järjestösektorilla kehitysyhteistyön johto- ja koulutustehtävissä. Seppo toimii nykyään kehittämiskonsulttina ja työnohjaajana omassa yrityksessään. Maija Seppo oli luomassa Latinalaisen Amerikan tutkimuksen opintokokonaisuutta Helsingin yliopistoon.

FK Kirsi Seppäläinen toimii tällä hetkellä Stora Enson Biomaterials -liiketoiminta-alueen viestintä- ja yritysvastuujohtajana ja on liiketoiminta-alueen johtoryhmän jäsen. Aikaisemmin hän toimi Stora Ensossa Latinalaisen Amerikan ja Kiinan viestinnästä vastaavana johtajana, ja sitä ennen hän oli Metsä-Botnian viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja ja vastasi mm. Botnian Uruguay sellutehdasprojektin viestinnästä. Työnsä kautta hänellä on vahva tuntemus Uruguaysta, Argentiinasta ja Brasiliasta ja kiinnostus iberoamerikkalaiseen kulttuuriin.

Thomas Wilhelmsson oli Helsingin yliopiston rehtori vuodesta 2008 vuoteen 2013. Vuodesta 2013 hän on ollut Helsingin yliopiston kansleri. Oikeustieteen tohtori Thomas Wilhelmsson on ollut suurimman osan urastaan Helsingin yliopiston palveluksessa. Ennen nimitystään rehtoriksi hän toimi vararehtorina sekä vuodesta 1981 yksityis- ja kauppaoikeuden professorina.

1.3 Säätiön valtuuskunta

Säätiön valtuuskuntaan kuuluivat vuonna 2016:

Presidentti Tarja Halonen	Anne Lammila
George Berner	Tapio Leskinen
Gustav Djupsjöbacka	Liisa Melo Abreu
Satu Ekman	Ursula Ojanen
Antti Herlin	Päivi Paappanen
Sulamit Hirvas	Alfonso Padilla
Kari Huhta	Heikki Pihlajamäki
Risto Ihamuotila	Mikko Pyhälä
Laura Jäntti	Helena Ranta
Tapani Järvinen	Aleksi Siltala
Aleksis Kajava	Pekka Tolonen
Markku Kanninen	Jussi Vanhanen
Tuula Karjalainen	Elina Vuola
Harri Kettunen	Carita Wallgren-Lindholm
Riitta Kosonen	Sarri Vuorisalo-Tiitinen

1.4 Kunniakomitea

Instituutilla on kunniakomitea (*Comité de Honor*), jonka jäseniä ovat perulainen kirjailija Mario Vargas Llosa, joka sai Nobelin kirjallisuuspalkinnon vuonna 2010 sekä vuodesta 2016 lähtien chileläinen kirjailija Antonio Skarmeta. Aikaisemmin kunniakomiteaan ovat kuuluneet kirjailijat Camilo José Cela (1916–2002) Espanjasta ja Jorge Amado (1912–2001) Brasiliasta.

1.5 Lähipiiritiedot

Toimet ja taloudelliset edut	Lähipiirisuhteen luonne		
	2 Hallitus	3 Säätiön johtamiseen osallistuvat henkilöt	4 Perheenjäsenet
Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset	–	108539,53 €	–
Sopimukset	–	–	–
Myönnetty tuki	–	–	–
Annetut lainat, vastuut ja vastuusitoumukset	–	–	–
Sanallinen kuvaus toimista ja taloudellisista eduista	–	Madridin-instituutin johtajan, Buenos Airesin kulttuurituottajan ja säätiön pääsihteerin palkat sivukuluineen	

2 SUOMEN MADRIDIN-INSTITUUTTI

2.1 Henkilöstö

2.1.1 Palkattu henkilöstö

Instituutissa on kaksi kokopäiväistä vakituista työntekijää: johtaja ja viestintäpäällikkö. Instituutin johtajana on toiminut 1.8.2012 alkaen Latinalaisen Amerikan kirjallisuuden tutkija FT ja Latinalaiseen Amerikkaan erikoistunut ulkomaantoimittaja Auli Leskinen, jonka sopimusta jatkettiin kahdella vuodella 31.7.2017 saakka. Leskisen sanoutui irti toisella sopimuskaudellaan 31.9.2016 siirtyessään Joensuun Tiedepuiston koulutusviennin kehityspäälliköksi. Hänen sopimuksensa päättyi säätiön hallituksen päätöksellä 30.11.2016. Instituutin johtajan väliaikaiseksi sijaiseksi hallitus nimitti instituutin määräaikaisen kulttuurituottajan Outi Kuoppalan, joka toimi sijaisena 1.12.2016–28.2.2017 ennen instituutin uuden johtajan, Latinalaisen Amerikan tutkijan, FT Sarri Vuorisalo-Tiitisen aloittamista johtajan tehtävässään 1.3.2017. Leskinen vastasi instituutin johtamisesta, taloudesta ja varainhankinnasta, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan asiamiesverkoston johtamisesta, instituutin tieteellisestä toiminnasta ja instituutin työstä Team Finland -verkostoissa.

Viestintäpäällikkönä ja johtajan assistenttina toimii FM Luisa Gutiérrez Ruiz, joka 7.7.2016 asti toimi äitiyslomalla ja hoitovapaalla olevan viestintävastaavan Elena Piñero Martínezin sijaisena. Luisa Gutiérrez jatkoi 8.7.2016 tehtävässään määräaikaisella sopimuksella. Hänet vakinaistettiin 1.10.2016 tiedotus- ja hallintovastaavan tehtävään. Gutiérrez vastaa lisäksi kulttuurisihteerin tehtävistä, työharjoittelijoiden perehdyttämisestä ja koulutuksesta yhdessä johtajan kanssa, Euroopan kulttuuri-instituuttien verkoston EUNIC:n yhteistyön koordinoinnista sekä kirjallisuus- ja teatterialan hankkeiden koordinoinnista. Hän toimittaa neljä kertaa vuodessa ilmestyvän Latinalaisen Amerikan uutiskirjeen ja koordinoi Portugalin ohjelmia.

Vuonna 2016 Instituutissa työskenteli kaksi projektityöntekijää. Kasvatustieteiden maisteri Anna Lipasti toimi tieteellisten tapahtumien ja suomalaista koulutusosaamista esittelevien tilaisuuksien osa-aikaisena koordinaattorina. Hän tuotti ja koordinoi vaikutusvaltaisen Iberialaisamerikkalaisen koulutus-, tiede-, ja kulttuurijärjestön OEI:n edustajien koulutusvientimatkan Suomeen 24.–28.4.2016. Matkan rahoitti espanjalainen Mapfre-säätiö. Hän koordinoi lisäksi instituutin tieteellisen seminaarin *Eurooppalainen ja globaali kriisi pohjoisen ja etelän näkökulmista* joka toi yhteen suomalaisia Latinalaisen Amerikan ja Euroopan kriisien tutkijoita 5.-6.10.2016 instituutissa pidettyyn seminaariin. Seminaarin rahoitti FinCeal ja opetusministeriö. Latinalaisen Amerikan hankkeiden tuottajana toimi kasvatustieteiden maisteri Outi Kuoppala, joka alun perin palkattiin instituuttiin vuoden 2014 lisäbudjetin nuorten työllistämistuen määrärahalla sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön vientihanketuella. Lisäksi instituutti hankki ostopalveluna FM Anna Mertaselta osan instituutin Espanjan, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan kirjallisuushistoriaa vuosina 1970–2010 esittelevän tieteellisen tutkimuksen artikkelien suomennoksista.

2.1.2 Harjoittelijat

Instituutin käytännön toiminnan kannalta eri oppilaitosten Suomesta lähettämien harjoittelijoiden panos on keskeinen, koska kahden toimipisteen ylläpitäminen (Madridin keskustassa sekä Complutense-yliopistossa) vaatii huomattavaa työpanosta. Instituutin työ laajeni vuonna 2016 voimakkaasti Latinalaiseen Amerikkaan. Lisäksi painopistettä lisättiin Portugaliin ammattitaitoisen tuottajan rekrytoinnilla asiamieheksi.

Harjoittelijat tulivat eri oppilaitosten, CIMO:n ja työvoimatoimistojen kautta. Pääsääntöisesti oppilaitokset tukevat harjoittelua apurahoilla, sillä instituutilla ei ole mahdollisuutta rahoittaa harjoittelua. Harjoittelijoiden työt koostuvat moninaisista tehtävistä ja kullakin on omat vastuualueensa opiskelualansa ja kokemuksensa mukaan. Instituutin harjoittelijat tulevat eri aloilta, mutta kaikki osallistuvat harjoittelunsa aikana taidenäyttelyiden ja muiden tapahtumien järjestämiseen sekä asiakaspalvelutehtäviin. Kaikille harjoittelijoille pidetään koulutus instituutista, säätiöstä, Team Finlandista, suomalaisesta kulttuuriviennistä, työlainsäädännöstä ja työstä monikulttuurisessa ympäristössä.

Vuonna 2016 Madridin-instituutissa työskenteli yhteensä 12 harjoittelijaa:

Nimi	Harjoittelun ajankohta	Tehtäväalue	Korkeakoulu/harjoittelun rahoittaja
Saara Juusti	1.9.2015 – 31.7.2016	Kulttuuriassistentti Suomenruotsalaiset hankkeet SKTI:n kevätkokousassistentti	Svenska Kulturfonden
Omar Truco Kallonen	7.9.2015–6.3.2016	AV-assistentti, videotyöt, siirtyi Buenos Airesin kulttuurituotannon assistentiksi 1.4.2016	TE-Toimisto
Ville Pirjola	11.1.–30.6.2016	Talousassistentti	Haaga-Helia / Erasmus+
Noora Laaksonen	11.1.–10.6.2016	Kulttuuriassistentti	Tampereen yliopisto/ CIMO
Janna Salminen	1.3.–31.5.2016	Graafinen suunnittelu	Turun yliopisto/Erasmus+
Riina Bhatia	1.3.–30.6.2016	Media-assistentti	Turun yliopisto/Erasmus+
Annastiina Valonen	1.7.–31.12.2016	Talousassistentti	Tuas/Erasmus+
Laura Rekilä	1.8.–31.12.2016	Kulttuuriassistentti	YTM / CIMO
Marjukka Koskenkorva	22.8.–20.11.2016	Media-assistentti	Jyväskylän yliopisto/Erasmus+
Saara Oinonen	1.9.2016 – 31.7.2017	Kulttuuriassistentti Suomenruotsalaiset hankkeet johtajan assistentti	Svenska Kulturfonden
Nelli Kallinen	1.9.–30.11.2016	Graafinen suunnittelu	Metropolia/Erasmus+
Teresa Lehtinen	3.11.2016	Maskeeraus Meksiko-näyttely Meksikon kuolleiden päivä	Escuela de maquillaje profesional de Madrid

2.1.3 Asiamiesverkosto

Instituutilla oli vuonna 2016 asiamies Latinalaisessa Amerikassa yhteensä kahdeksassa eri maassa: Argentiina (Jali Wahlsten), Brasilia (Pasi Loman ja Hanna Helstelä), Chile (Diego del Pozo), Kolumbia (Netta Varga), Meksiko (Marja Salaspuro), Peru (Paula Kylmämaa) Uruguay (Tarja Laaksonen) ja Kuuba (Riitta Mäki). Lisäksi Instituutilla oli asiamies Portugalissa (Francisca Aires).

Latinalaisen Amerikan tuottajan sekä ko. alueella toimivien asiamiesten tehtävien vakiinnuttaminen olivat vuoden 2016 merkittävin Instituutin henkilöstöä koskeva uudistus. Pitkän aikavälin strateginen tavoite on rakentaa pysyviä kulttuurin vientirakenteita sekä yhteistyöverkostoja Latinalaiseen Amerikkaan ja integroitua maanosan Team Finland -verkostojen työhön. Asiamiesten toimiminen Team Finlandissa on sujunut erinomaisesti.

Suomen edustustot ovat integroineet heitä toimintoihinsa ja suomalaisen kulttuuriviennin kehittämiselle kohdemaissa on luotu laaja alusta edustustojen tuotua verkostonsa instituutin ulottuville ja instituutin tarjotessa edustoille taide- ja tiedealojen asiantuntemusta. Asiamiesten tehtäviin kuuluu Instituutin edustaminen asemamaansa Team Finland -verkostossa, ohjelmien suunnittelu yhdessä Instituutin johtajan kanssa, projektien paikallinen koordinointi ja yhteydenpito mediaan sekä palautteen vastaanotto. Asiamiehet toimivat Instituutin johtajan alaisuudessa lukuun ottamatta Buenos Airesin toimipisteen kulttuurituottajaa, joka toimii Iberialais-Amerikkalaisen säätiön hallituksen alaisuudessa. Argentiinan toiminnan kulttuurituottaja suunnittelee yhdessä Madridin-instituutin kanssa.

Asiamiehet tuntevat hyvin sekä suomalaista että kohdemaansa kulttuuria, kieliä ja yhteiskuntia. He tuntevat Latinalaisen Amerikan kulttuurin ja tieteen käytäntöjä. Heillä on laajat alueelliset verkostot. Jokaisella heistä on yliopistollinen loppututkiminto kulttuurin, median, elinkeinoelämän tai talouden alalta. Asiamiehet ovat pääosin suomalaisia.

Instituutin asiamiesverkosto on ainutlaatuinen eikä muissa Suomen tiede- ja kulttuuri-instituuteissa ole vastaavaa rakennetta. Parhaimmillaan Instituutin asiamiesverkosto voi toimia mallina etenkin niille suomalaisille kulttuuri- ja tiedeinstituuteille, joilla on laaja toiminta-alue.

2.2 Toimitilat

Instituutilla on Madridissa kaksi toimipistettä. Päätoimitilat näyttelysaleineen (235 m²) kirjastoineen sekä työhuoneineen sijaitsevat Chamberín kaupunginosassa. Instituutti on auki yleisölle kello 10.00–18.00 arkipäivisin.

Instituutin toinen toimipiste on Madridin Complutense-yliopiston filologisen tiedekunnan D-rakennuksessa. Järjestely liittyy Helsingin yliopiston ja Complutensen välisen yhteistyösopimukseen. Toimistotilaa käytetään infopisteenä, projektihuoneena sekä tukikohtana Complutensessa järjestettävälle tapahtumille. Toimipiste on auki yleisölle arkipäivisin kello 10.00–14.00.

Suomalais-espanjalainen kauppakamari toimii Madridin-instituutin tiloissa Complutense-yliopistolla. Kauppakamarin läsnäolo Instituutissa vahvistaa Team Finland -toimintaa ja yhteistoimintaa elinkeinoelämän kanssa.

Instituutilla on lisäksi vuokratut tilat osoitteessa Calle Caracas 5A, 2A, 28010 Madrid, joita käytetään Instituutin työ-, vastaanotto- ja edustustiloina sekä instituutin johtajan asuntona.

2.3 Talous

Vuonna 2016 Instituuttia ylläpitävä Iberialais-amerikkalainen säätiö sai suurimman osan tuloistaan perusrahoituksena Opetus- ja kulttuuriministeriöltä (myöhempanä OKM). Vuonna 2016 perusrahoituksen määrä oli 314 500 euroa. Avustuksella katettiin Instituutin kiinteitä kuluja (palkat, verot, vuokrat, teleliikennekulut, vakuutukset, konsultaatiopalvelut, turvajärjestelmä) sekä ylläpidettiin ohjelmatoimintaa.

Perusrahoituksen lisäksi Instituutti sai OKM:ltä 50 000 euroa visuaalisen nykytaiteen erityisalojen kiertonäyttelyiden kokoamiseen ja toteuttamiseen Espanjassa, Portugalissa ja Latinalaisessa Amerikassa, suomalaisen kirjallisuuden ja draamatekstien levitykseen toimialueillaan ja Latinalaisen Amerikan asiamiesverkoston koulutukseen. Svenska Kulturfonden ja Svenska Litteratursällskapet i Finland myönsivät Instituutin osallistumiseen Rio de Janeiron Olympialaisten Suomi-talon taidekoulutuksen ohjelmalla 3500 euroa.

Valtioneuvoston kanslian Suomi100-ohjelma myönsi instituutille 2000 euroa Suomen historiasta kertovan sarjakuvan tuottamiseen.

Instituutti haki syksyllä 2016 ulkoministeriön Suomi100 juhluvuoden rahoitusta kulttuuri-ohjelmiin Latinalaisessa Amerikassa. Ulkoministeriö myönsi instituutille 12.12.2015 24 000 euroa taideterapeuttien koulutushankkeeseen Kolumbian aseellisesta konfliktista kärsivillä alueilla. Ulkoministeriö avaa edustuston Kolumbiaan syksyllä 2017, ja ohjelmallaan itsenäisyyden juhluvuonna instituutti haluaa tukea Team Finland -toiminnan raameissa Suomen läsnäoloa alueella taideterapiakoulutuksen keinoin.

Instituutti sai kirjallisuuden vientikeskukselta FILI:ltä 341,30 euroa kirjailija Maria Peuran tuottamiseksi Madridin kirjamessuille vuonna 2016. Espanjalais-suomalaiselta kauppakamarilta Instituutti sai tilavuokrana 1200 euroa.

Instituutin kirjamyynti vuonna 2016 oli vähäinen, 314,40 euroa. Instituutin omistamien kirjojen kokonaisarvo oli 11232,08 euroa.

Vuonna 2016 Instituutin kokonaiskulut olivat 469 476 euroa.

2.4 Kulttuuritoiminta

2.4.1 Vuoden 2016 kulttuuritoiminnan esittely

Vuoden 2016 päätapaukset Espanjassa olivat Tapio Wirkkalan juhluvuoden laaja Wirkkalan lasi- ja hopeaesineiden taiteen näyttely La Granjan kaupungissa Espanjan kuninkaallisessa lasitaiteen keskuksessa sekä suomalaisten naistaiteilijoiden maalaustaiteen näyttelyt Instituutin galleriassa. Espanjassa Instituutti järjesti tapahtumia seitsemällä paikkakunnalla. Edustettuina olivat muotoilu, kuvataide, kirjallisuus, musiikki, lastenkulttuuri ja Suomi-tietous. Portugaliin Instituutti tuotti viisi ohjelmakokonaisuutta, joissa esiteltiin suomalaista koulutusta, kirjallisuutta, teatteria ja valokuvaa. Instituutti toimi myös aktiivisesti Portugalin EUNIC- ja Team Finland-verkostoissa. Latinalaisessa Amerikassa pääohjelmia olivat instituutin tieteen ja taiteen aloja ja suomalaista videotaidetta, valokuvataidetta ja suomalaista taidekoulutusta esittelevä ohjelma instituutin tuottamassa huoneessa Rio de Janeiron Olympialaisten Suomitallossa, Suomen ohjelma Buenos Airesin kansainvälisillä kirjamessuilla, Latinalaisen Amerikan asiamiesten järjestyksessä toinen kulttuuriviennin koulutus, joka pidettiin Argentiinassa, sekä kuraattorivierailujen suunnittelu Argentiinasta ja Brasiliasta Suomeen. Vierailu Argentiinasta toteutui keväällä 2016.

Uutena alueena Instituutin ohjelmassa oli suomalaisen kulttuurin vienti Kuubaan. Instituutin johtaja Auli Leskinen osallistui ulkoministeriön Latinalaisen Amerikan ja Karibian aluekokoukseen Havannassa helmikuussa 2016. Samalla hän avasi instituutin Kuuban asiamiehen Riitta Mäen kanssa tuotetun suomalaisen valokuvan näyttelyn Havannan Fototecaan. Esillä oli Aalto-yliopiston valokuvataiteen professorien Kristoffer Albrechtin ja Timo Kelarannan kuvia. Albrecht saapui Suomesta kehystämään ja ripustamaan näyttelyn.

Suuri osa vuoden 2016 henkilöresursseista ja ajasta käytettiin Suomi100 -itsenäisyyden juhluvuoden ohjelman suunnitteluun ja valmisteluun. Instituutin asiamiehet koulutettiin Argentiinassa vuonna 2016 toteutetussa koulutuksessa vastaamaan entistä itsenäisemmin hankekoordinoinnista. Instituutti halusi siten antaa heille entistä enemmän omistajuutta heidän ideoimissaan ja koordinoimissaan hankkeissa Latinalaisessa Amerikassa. Itseohjautuvuus ja itsenäisyys tuotannossa koettiin tärkeäksi, kun instituutti valmistautui Suomi100-vuoteen.

Instituutin Suomi100-ohjelman läpileikkaavaksi teemaksi valittiin suomalainen taidekoulutus.

Instituutin Suomi100-ohjelma suunniteltiin koko laajan kohdealueilla toimivien Team Finland-verkostojen kanssa yhteistyössä. Kumppaneina olivat Suomen edustustot Espanjassa, Portugalissa, Argentiinassa ja sen alaisena Uruguayssa, Brasiliassa, Chilessä, Perussa, Meksikossa ja sen alaisena Kuubassa sekä Kolumbiassa. Suomessa pääkumppanit olivat Helsingin design-museo, AV-arkki, Helsingin kuvataidelukio, etenkin sen tekstiilitaiteen opetus sekä ulkoministeriö ja valtioneuvoston Suomi100-ohjelma.

Vuonna 2016 instituutti aloitti myös valmistelut suomalaisen videotaideohjelman tuottamiseksi Suomi100-juhlavuoden ajaksi. Lisäksi instituutti tuottaa itsenäisyyden ajasta kertovan sarjakuvateoksen. Sarjakuvataiteilijaksi instituutin juhlavuoden sarjakuvateokseen valittiin argentiinalainen maineikas sarjakuvataiteilija Ignacio Minaverri.

Lisäksi instituutti tuottaa vuonna 2017 itsenäisyyden juhlavuoden juhlahuivin.

2.4.2 Toiminta Espanjassa

Tapahtumat Suomen Madridin-instituutin galleriassa:

Instituutin galleriassa oli 15.1.2016 asti esillä Suomen Madridin suurlähetystön ja Lahden sinfoniaorkesterin kanssa yhteistyössä tuotettu *Sibelius 150*-näyttely.

30.1.–29.2.2016 Muotoilija ja tekstiilitaiteilija Kustaa Saksin näyttely *Hypnopompic*

Esillä oli kuusi tekstiiliteosta taiteilijan *Hypnopompic*-sarjasta, jonka instituutti on aiemmin esitellyt Meksikossa.

Kävijämäärä: 117.

5.4.–2.6.2016 Taidemaalari Maaria Märkälän öljymaalauksia näyttelyssä *There are so many Ways to kiss the Earth*

Maaria Märkälän öljymaalauksen näyttely pystytettiin instituutin galleriaan.

Kävijämäärä: 191

22.–24.5.2016 SKTI:n, Suomen kulttuuri-, ja tiedeinstituutti ry:n SKTI:n johtajien kevätkokous

SKTI:n vieraiden osallistujamäärä: 47

6.8–21.10.2016 Taidemaalari Sofia Wilkmanin öljymaalauksia näyttelyssä *Paintings*

Kävijämäärä: 200

5.10–6.10.2016 Ibero-amerikkalainen tutkijaseminaari *Eurooppalainen ja globaali kriisipohjoisen ja etelän näkökulmista*

Seminaari pohti kriisin tarkastelun eroja ja yhtäläisyyksiä toisaalta Pohjois-Euroopan ja Etelä-Euroopan näkökulmista ja toisaalta globaalista Euroopan ja Latinalaisen Amerikan näkökulmista. Seminaariin osallistui tutkijoita kansainvälisen politiikan, antropologian, taiteen, teologian ja sukupuolen tutkimuksen aloilta. Puhujina seminaarissa olivat Teivo Teivainen,

Elina Vuola, Sarri Vuorisalo-Tiitinen, sekä Heriberto Fernández ja Soledad Falabella. Lisäksi Liliana Suárez Navas, Ignacio Alvarez-Ossorio Alvaríño ja Auli Leskinen. Kävijämäärä: n. 97

26.10.2016 Días Nordicos, pohjoismaiset päivät: Cuentacuentos, satutunti lapsille

Syksyllä perinteisesti järjestettävä Días Nórdicos, pohjoismainen kulttuurifestivaali tuotettiin Madridissa ja Barcelonassa. Satu- ja askarteluilta 6-9-vuotiaille lapsille, jossa luettiin Timo Parvelan *Ella*-kirjaa (espanjaksi *Elia y la obra de teatro*). Kävijämäärä: 8

4.11.2016–5.1.2017 MUMEDI:n kokoelmaan kuuluva näyttely A la muerte con una sonrisa

Kansainvälinen julistenäyttely A la muerte con una sonrisa. Julisteet saapuivat Madridiin Meksikon Design-museosta, Museo Mexicano del Diseno (MUMEDI). Näyttelyn avasi museon johtaja Álvaro Rego. Kävijämäärä: 138

Club de Finés eli suomen kielen kerho Madridin-instituutissa

Suomi-klubi kokoontui Instituutin kirjastossa 8 kertaa vuonna 2016. Klubi tarjoaa keskustelua, mahdollisuuden aktivoida suomen kielen suullista taitoa ja tutustua suomalaiseen kulttuuriin.

Tapahtumat olivat:

20.1. – ¿Estudias o trabajas?

18.2. Comida finlandesa

16.3. Viaje imaginario a Finlandia

28.4. Pre-Vappu

1.6. Picnic en Retiro

18.10. La comunicación en Finlandia

16.11. Los saami

13.12. Carta a Papá Noel y el secreto de Lucia

Toiminta Madridissa instituutin gallerian ulkopuolisissa tiloissa:

28.1.–29.1.2016 *Pública 16* -foorumi

Pública 16 -kansainvälinen kulttuuritapahtuma järjestettiin Círculo de Bellas Artesissa. Suomesta tapahtumaan kutsuttiin paikalle Tenho-hankkeen projektipäällikkö Sofia-Charlotta Kakko. Hankkeen ideana oli auttaa nuoria löytämään paikkansa yhteiskunnassa ja vahvistamaan elämäntaitojaan taidetyöpajojen avulla. Kävijämäärä: 36

18.4.–28.4.2016 *Sibelius 150* -näyttelyn kiertue: Madrid

Sibelius 150 - Lahden Sinfonia Orkesterin näyttely Madridissa Conservatorio de Música Adolfo Salazarin tiloissa. Avajaisiltaan kuului konsertti, johon osallistui 100-120 henkilöä. Näyttelyn kävijämäärä oli noin 175-195. Kävijämäärä yhteensä: n. 295-320.

22.4.2016 *Noche de los libros - Kirjojen yö Madridissa*

Kirjojen yö on Madridin kaupungin järjestämä tapahtuma. Suomen Madridin-instituutti osallistui tapahtumaan järjestämällä pohjoismaiden ja Espanjan kirjallisuuden ammatillisten alojen edustajia yhdistävän tapaamisen tietoyhteiskunnasta, *La sociedad de la información y del conocimiento en los países nórdicos* -pohjalta. Kävijämäärä: 60

27.5.–12.6.2016 Madridin kirjamessut

Suomalainen kirjailija Maria Peura vieraili Madridin kirjamessuilla esittelemässä kirjaansa *On rakkautes ääretön*. Pohjoismaisen kirjallisuuden kojulla oli esillä myös muuta suomalaista kirjallisuutta.

24.6. Flamencoesitys *KILL Carmen!*

Suomalaisten flamencotaiteilijoiden Kaari ja Roni Martinin *KILL Carmen! -esitys* oli osa Flamenco Madrid 2016 -festivaalia. Tapahtuma järjestettiin keskeisessä teatterisalissa Fernán Gómez Centro Cultural de la Villassa.

8.9.–9.9.2016 *Días Nórdicos* -kulttuurifestivaali Madridissa ja Barcelonassa

Syksyllä järjestetty *Días Nórdicos*, pohjoismainen kulttuurifestivaali tuotettiin Madridissa ja Barcelonassa. Suomesta festivaalilla esiintyi naislaulaja The Hearing.

25.9.–26.9.2016 EUNIC: Eurooppalaisten kielten päivä -tapahtuma

Juhlakseen Eurooppalaisten kielten päivää, Euroopan Unionin kulttuuri-instituuttien verkosto EUNIC Madrid ja Madridissa sijaitsevia suurlähetystöjä järjestivät yleisölle maksuttoman eurooppalaisten kieli- ja kulttuurikyllyn. Tapahtumassa esiteltiin eurooppalaisia kieliä (suomea ja Suomen ruotsia?), kulttuuria ja ruokaperinnettä. Tapahtumat pidettiin Instituutin galleriassa ja muissa Madridissa toimivien instituuttien tiloissa ja Euroopan komission tiloissa. Instituutti osallistui Avustuksia ja tukia eurooppalaisen kirjallisuuden julkaisuun –tapahtumaan. Instituutti järjesti suomalais-ugrilaiset kielten esittelytilaisuuden ja kielikylpyjä.

Kävijämäärä: 500-1000

Toiminta muilla Espanjan autonomisilla alueilla:

1.2.–12.2.2016 ja 4.5.–25.5.2016 *Sibelius 150* -näyttelyn kiertue: Toledo

Sibelius 150 - Sinfonia Lahti -orkesterin näyttelykiertue kävi Toledossa 2 kertaa vuonna 2016. Näyttely pystytettiin ensimmäisellä aikavälillä helmikuussa Conservatorio Jacinto Guerrerosin tiloihin. Kun näyttely palasi Toledoon toukokuussa, se pystytettiin Escuela Municipal de Música Diego Ortiz de Toledon tiloihin. Järjestäjinä Sinfonia Lahti yhteistyössä Suomen Madridin-instituutin kanssa. Kävijämäärä: n. 1500-2000.

19.2.–29.3. *Sibelius 150* -näyttelyn kiertue: El Escorial

Sibelius 150 - Lahden Sinfonia Orkesterin näyttelykiertueen yhtenä kaupunkina oli San Lorenzo de el Escorial. Näyttely pystytettiin Centro Culturalin tiloihin. Kävijämäärä: 800

Helmikuu 2016: Muusikko Maria Männikön Espanjan kiertue

Suomalainen pianisti Maria Männikkö konsertoi Espanjan kiertueellaan seuraavissa kaupungeissa: Ponferrada, Burgos, Don Benito, Almendralejo, Cáceres sekä Badajoz. Instituutti tuki Männikön matkaa ja taiteilija vastasi itse yhteyksistä kiertuepaikkoihin.

19.5.–21.5.2016 Kari Ikonen Trio ja Espanjan kiertue

Suomalainen jazzyhtye Kari Ikonen Trio esiintyi Espanjan kiertueellaan Bilbaossa, Madridissa sekä Soriassa.

26.5.2016 Valokuvaaja Jussi Tiaisen suomalaista arkkitehtuuria esittelevä näyttely *Inhimillinen arkkitehtuuri* esitettiin instituutin toiminnoissa uudella alueella, Andorrassa, maan pääkaupungissa Andorra La Vellassa. Tapahtuma oli osa Suomen Andorran Kunniakonsulaatin viraston avajaisia ja suunniteltiin Team Finland-hankkeena Suomen Espanjan suurlähetystön kanssa.

11.6.–19.6.2016 Cantores Minores -kuoron Espanjan kiertue

Helsinkiläisen poikakuoron kiertue Espanjassa oli heidän 60. kansainvälinen konserttikiertueensa. Kiertueellaan kuoro vieraili seuraavissa kaupungeissa: San Lorenzo de El Escorial, Madrid, Valencia, Barcelona, Montserrat ja Palma de Mallorca. Instituutti tuki matkaa ja käänsi konserttiohjelman espanjaksi.

30.10.2015–8.5.2016 Tapio Wirkkalan näyttely *Lasin ja hopean runoilija* La Granjan kuninkaallisessa lasitaidemuseossa

Taiteilija Tapio Wirkkalan laaja lasitaideteosten näyttely La Real Fábrica de La Granjan tiloissa La Granjan kaupungissa. Näyttely tuotettiin yhteistyössä Riihimäen lasimuseon kanssa.

27.4.2016 Espanjassa toimivien ulkomaankirjeenvaihtajien vierailua Tapio Wirkkalan näyttelyyn

Suomen Madridin-instituutti järjesti Espanjassa työskentelevien ulkomaankirjeenvaihtajien vierailun Wirkkalan näyttelyyn Osallistujamäärä: 11

3.10.–17.10.2016 Sibelius 150 -näyttelyn kiertue: Santander

Sibelius 150 - Lahden Sinfonia Orkesterin näyttelykiertueen yhtenä kaupunkina toimi Santander. Näyttely sijaitsi Conservatorio Jesús de Monasterio.

Kävijöitä yhteensä n. 1200.

21.10.–4.11.2016 Sibelius 150 -näyttelyn kiertue: Valladolid

Kävijämäärä: n. 1000. Yhteistyökumppanina Valladolidin musiikkikonservatorio. Näyttelyä täydentänsi Sibeliuksen elämän ja teosten asiantuntija David Revillan luento, joka järjestettiin samaisessa konservatoriossa. Revilla on kuuluisin *Sibelius en Castellano* -blogin pitäjä.

4.11.2016 Paneelikeskustelu: Kansalaiseksi kasvattaminen

Suomen opetushallituksen opetusneuvos Minna Harmanen osallistui Suomen Madridin-instituutin kutsumana Burgosin Kultuurifoorumissa järjestettyyn Kansalaiseksi kasvattaminen-paneelikeskusteluun. Harmasen lisäksi paneelikeskustelussa olivat mukana filosofi ja pedagogi José Antonio Marina sekä tanskalainen arkkitehti Rasmus Frisk.

11.11. –20.12.2016 Sibelius 150 -näyttelyn kiertue: Segovia Kävijämäärä: n. 1200-1500

2.4.3. Toiminta Portugalissa

14.3.-15.3.2016 Suomalaista koulutusta esittelevä konferenssi Portugalissa. Conferencia Luso-Finlandesa de Educacao. Suomesta tapahtumaan saapui puhujiksi opetushallituksen

yleissivistävästä koulutuksesta ja varhaiskasvatuksesta vastaavan osaston johtaja Jorma Kauppinen, Rajamäen koulun rehtori Marjaana Mäkinen sekä KiVa-koulun Christina Salmivalli. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Portugalin suurlähetystön kanssa.

4.6.2016 *Noite da literatura europeia, Euroopan kirjallisuuden yö* -tapahtuma Lissabonissa

Eurooppalaista kirjallisuutta juhlittiin Lissabonissa Carni- ja Trindade -alueiden kulttuurikeskuksissa ja suurlähetystöissä. Suomen Madridin-instituutin toimesta Suomea edusti tänä vuonna Tove Janssonin *Muumipeikko ja pyrstötähti*-teos, jonka dramatisoidun version portugalilaiset näyttelijät esittivät Sala de Extreacoes da Lotaria -salissa.

Kävijämäärä: 1000–2000

24.9.2016 *Día Europeo das Linguas* -tapahtuma Lissabonissa

Euroopan kielten päivänä Lissabonissa ohjelmassa oli instituutin osalta Speak Dating – tapahtuma sekä lipputyöpaja lapsille. Instituutin Portugalin asiamies Francisca Aires tuotti ja johti lapsille suunnatun Suomi-tietoutta lisäävän taidetapahtuman.

2.4.4. Toiminta Latinalaisessa Amerikassa

KUUBA: 17.3.–11.4.2016 Valokuvataiteilijoiden Kristoffer Albrechtin ja Timo Kelarannan valokuvanäyttely *Hiljainen valo - Luz silenciosa* Kuubassa

Valokuvanäyttely toi yhteen kahden suomalaisen valokuvauksen professorin ja taiteilijan kuvia Kuubassa. Suomen Madridin-instituutin historian ensimmäinen Kuubaan suuntautunut kulttuurivientihanke loi edellytyksiä instituutin ja Suomen taiteen pitkäjänteiselle yhteistyölle jatkossa. Instituutti tuotti näyttelyn Suomen ulkoministeriön Latinalaisen Amerikan ja Karibian aluekokouksen yhteyteen Havannaan. Kävijämäärä: 1080.

Instituutin asiamies Riitta Mäki aloitti tehtävänsä Kuubassa. Hän tuotti yllä mainitun valokuvanäyttelyn instituutin kanssa yhteistyössä sekä koordinoi instituutin Suomi100-juhlavuoden ohjelman suunnittelua.

PERU: 13.4.–15.4.2016 Runoilija Eira Stenberg FIPLIMAn runofestivaalilla Perussa

Suomalaisrunoilija Eira Stenberg osallistui Feria Internacional de Poesía de Lima (FIPLIMA) -runofestivaalille Limassa, Perussa. Hän esiintyi avajaispäivänä 13.4. Parque de las Exposiciónissa, 14.4. Alianza Francesa de Mirafloresissa ja 15.4. Hueca Pucllanassa. Kävijämäärä näissä useamman runoilijan yhteistilaisuuksissa: 2600.

7.9.–2.10.2016 Taiteilija Kustaa Saksin näyttely *Hypnopompic* Perussa

Muotoilijan ja tekstiilitaiteilijan Kustaa Saksin näyttely *Hypnopompic* esiteltiin Perussa El Centro Cultural Inca Garcilason taidekeskuksessa. Kävijämäärä: 3000

Instituutin asiamies Paula Kylmämaa aloitti tehtävänsä Perussa. Hän tuotti yllä mainitut tapahtumat instituutin kanssa yhteistyössä sekä koordinoi instituutin Suomi100-juhlavuoden ohjelman suunnittelua.

ARGENTIINA: 20.4.–22.4.2016 Instituutin Latinalaisen Amerikan asiamiesverkoston koulutus Argentiinassa

Suomen Madridin-instituutti järjesti Latinalaisen Amerikan asiamiesverkostonsa koulutustilaisuuden (toinen osa, ensimmäinen Chilessä joulukuussa 2014) Buenos Airesissa Argentiinassa. Koulutukseen osallistuivat instituutin asiamiehet Argentiinasta, Uruguaysta, Brasiliasta, Chilestä, Perusta, Kolumbiasta ja Meksikosta, Suomen Argentiinan edustuston työntekijöitä sekä espanjankieliseen osuuteen lisäksi argentiinalaisia kulttuurituottajia: Asiamiehet tapasivat Argentiinan kulttuurialan edustajia. Osallistujamäärä koulutukseen: 19.

22.4.–23.4.2016 Suomalaisten kirjailijavierailu Buenos Airesin kansainvälisillä kirjamesseilla Argentiinassa

Suomen Madridin-instituutti tuotti espanjankielisen maailman toiseksi suurimmille kirjamesseille Buenos Airesin kansainvälisille kirjamesseille kirjailijat Katja Ketun ja Timo Parvelan. Kirjailijat osallistuivat myös Instituutin asiamiesverkoston tapaamiseen, ja asiamiehet puolestaan vierailivat kirjamesseilla. Kävijämäärä tilaisuuksissa: 40.

BRASILIA: 12.8. –21.8.2016 Instituutin osallistuminen Suomi-taloon Rio de Janeiron Olympialaisissa Brasiliassa

Instituutti tuotti tieteen ja taiteen kosketuspintoja esittelevän ohjelmakokonaisuuden Team Finland-yhteistyönä tuotettiin Rio de Janeiron Olympialaisten Suomi-taloon. Instituutin ohjelmien aiheena oli taidekoulutus ja tiede. Suomi-talon instituutin huoneessa esitettiin Helsingin yliopiston Latinalaisen Amerikan tutkimuksen professorin tri. Martti Pärssisen johtaman Amazonian alueen tutkimushankkeen tuoreita tuloksia sekä tutkimusta esittelevä valokuvänäyttely. Tutkimusryhmään kuuluva, Brasiliassa asuva arkeologi ja historioitsija tri. Alceu Renzi esitteli tutkimusta tilaisuudessaan. Åbo Akademista väitellyt Vaasan yliopiston taiteen alojen opettaja tri. Hannah Kaihovirta esitteli suomalaisen taiteen koulutuksen metodeja brasilialaisille taidealan opettajille. Suomen Brasilian edustuston koulutus- ja tiedesihteeri Jarkko Vikström esitelmöi brasilialaiselle yleisölle suomalaisesta valokuvataiteesta. Instituutin johtaja tri. Auli Leskinen esitteli yleisölle suomalaista taidekoulutusta ja mahdollisuutta opiskella Suomessa sekä instituutin kulttuurityötä Latinalaisessa Amerikassa ja Argentiinassa. Instituutin Suomi-talon huoneessa oli esillä AV-arkin tuottama videotaidekooste suomalaisesta videotaiteesta sekä Aalto-yliopiston instituutille lahjoittama suomalaisten valokuvateosten näyttely. Kävijämäärä: noin 25 000.

Instituutin asiamiehet Hanna Helstelä ja Pasi Loman jatkoivat tehtäviään Brasiliassa. Loman tuotti instituutin kanssa yhteistyössä instituutin ohjelman Rio de Janeiron Olympialaisten Suomi-taloon. Helstelä ja Loman suunnittelivat instituutin kanssa yhteistyössä Suomi100-ohjelmia.

MESIKO: 4.10.–9.10.2016 Teatteriohjaaja Juha Jokela dramaturgian ja teatterin festivaaleilla Meksikossa

Teatteriohjaaja Juha Jokela esitelmöi ja ohjasi lukudraamaesityksiä dramaturgian ja teatterin festivaaleilla *Semana de la Dramaturgia Nuevo León* -tapahtumassa Monterreyssä, Meksikossa. Suomen Madridin-instituutti osallistui viikon toteutukseen yhteistyössä Monterreyn kaupunginteatterin ja Nordic Drama Cornerin kanssa.

Kävijämäärä: lukudraama-työpajat 120. Juha Jokelan pitämä konferenssiesitelmä 35

Instituutin asiamies Marja Salaspuro jatkoi asiamiestehtävissään Meksikossa ja koordinoi instituutin ohjelmia Meksikossa sekä verkostoitui ja suunnitteli instituutin Suomi100-ohjelmaa. Salaspuro vieraili instituutissa Madridissa kesällä 2016.

KOLUMBIA: Instituutti osallistui Suomen Kansallisteatterin vierailun suunnitteluun Kolumbiaan Bogotan teatterifestivaaleille. Instituutin asiamies Netta Varga luki Kansallisteatterin Bogotaan tuottaman venäläisen Mihail Bulgakovin teoksen Saatana saapuu Moskovaan tekstit esitykseen. Lisäksi instituutti tiedotti tapahtumasta viestintäkanavissaan.

CHILE: Instituutin asiamies Diego del Pozo aloitti instituutin asiamiestehtävissä Chilessä. Hän verkostoitui aktiivisesti muun muassa teatteri- ja kirjallisuus- sekä elokuva-alan toimijoihin sekä oli mukana Suomen edustuston Team Finland-toiminnassa ja kokouksissa. Mainittakoon, että Del Pozo valmisti vuoden aikana chileläistä Nobel-palkittua runoilijaa Gabriela Mistralia käsittelevää väitöskirjaansa Helsingin yliopistoon. Lisäksi hän suunnitteli instituutin Suomi100-ohjelmaa Chilessä. Del Pozo vieraili Suomessa syksyllä 2016.

2.4.5. Toiminta Suomessa

7.3.–12.3.2016 Argentiinalaisten kuraattorien vierailu Helsingissä

Argentiinalaiset videotaiteen ja elokuva-alan kuraattorit ja elokuvaohjaajat Gabriela Golder ja Andrés Denegri vierailivat Suomen Madridin-instituutin kutsumina Helsingissä sekä Tampereella. Denegri ja Golder vierailivat Suomessa Helsingin Kuvataideakatemiassa, Aalto-yliopistossa, Helsingin yliopistossa, Kiasmassa, taidegallerioissa sekä Tampereen elokuvajuhlilla. Kävijämäärä heidän pitämässään tapahtumissa: 55

Iberialais-amerikkalaisen säätiön valtuuskunnan tapaaminen järjestettiin 11.10.2016 Tiedekahvila Violassa, Kaisaniemenrannassa. Tapahtumassa oli cocktail-tarjoilu ja siihen osallistui 14 valtuuskunnan ja kuusi hallituksen jäsentä sekä pääsihteeri ja Madridin-instituutin johtaja Auli Leskinen puolisoineen.

2.5 Tieteellinen toiminta

2.5.1 Yhdistynyt diversiteetti-hanke

Instituutti hallinnoi vuonna 2016 professori Martti Pärssisen johtamaa hanketta ”Yhdistynyt diversiteetti; Monumentaalinen maisema, paikallisuus ja kulttuurien dynamiikka Kolumbusta edeltäneessä Länsi-Amazoniassa”. Hanke rekonstruoi Amazonian alueen kulttuurisia, taloudellisia, etnisiä ja demografisia prosesseja, jotka vaikuttivat sieltä löytyneiden suurten maakuvioiden eli geoglyfien syntyyn. Projekti tekee yhteistyötä brasilialaisten kumppaniyliopistojen kanssa, kouluttaa paikallisia opiskelijoita sekä kertoo alueen asukkaille maakuviosta ja niiden merkityksestä kulttuuriperinnölle. Palvelut radiohiilinäytteiden ajoittamiseksi ostettiin Uppsalan radiohiililaboratoriosta.

Martti Pärssinen, Pirjo Virtanen ja Sanna Saunaluoma ovat esitelleet hankkeen tuloksia useissa kansainvälisissä kongresseissa. Hankkeesta on uutisoitu laajasti mm. Suomessa, Brasiliassa ja muualla maailmassa. Yleisesti voidaan todeta, että hanke on keskeisesti vaikuttanut siihen, että perinteinen käsitys neitseellisestä Amazonin sademetsästä on asetettu uudelleenarvioinnin kohteeksi. Tärkeää myös on, että Brasilian hallitus on esittänyt projektin tutkijoiden toiveen mukaisesti Acren geoglyfejä UNESCO:n maailmanperintölistalle.

2.5.2 Espanjan, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan nykykirjallisuus 1970–2010

Toinen Instituutista johdettu tutkimushanke on ollut Koneen säätiön rahoittama, instituutin johtajan Auli Leskisen johtama kirjallisuushistoriallinen tutkimus *Espanjan, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan nykykirjallisuus 1970–2010*. Tutkimuksen pohjalta tuotetaan artikkeliteos ja seminaari. Suomalainen Vastapaino-kustantamo on halua julkaista teoksen. Vastaavaa suomenkielistä teosta ei ole aiemmin tehty eikä julkaistu Suomessa. Tutkimus tarkastelee kirjallisuuden kehitystä lusohispaanisilla alueilla suhteessa yhteiskuntien demokratiakehitykseen ja sananvapauteen. Hankkeessa oli vuonna 2016 mukana kahdeksan tutkijaa Suomesta, Espanjasta, Latinalaisesta Amerikasta ja Yhdysvalloista. He olivat FT Elina Liikanen, FL Jarna Piippo, Dra Dolores Vilavedra, Dra Lourdes Otaegi, Dr Xavier Pla, Dr Sandro Maio, PhD Daniel Noemi Voionmaa ja FT Auli Leskinen. Lisäksi hankkeen konsultteina toimi kirjallisuuden tutkijoita Baskimaan yliopistosta, Salamancan yliopistosta, Chilen katolisesta yliopistosta ja Chilen Santiagon yliopistosta. Koneen säätiön rahoitus päättyi vuonna 2015, jonka jälkeen vuonna 2016 Leskinen aloitti teoksen editoinnin, valokuvien kokoamisen ja artikkelien suomentamisen. Valokuvat teokseen ovat valmiit, artikkelien suomentaminen on yhä kesken. Suomennoksena apuna toimi yleisen kirjallisuustieteen maisteri, Madridissa vuonna 2016 asunut Anna Mertanen. Valokuvaaja Timo Kellaranta vieraili vuonna 2015 Buenos Airesin kirjajessuilla kuvaten teoksen kuvia sekä jatkoi kuvauksia vuonna 2016 Madridin kirjajessuilla.

Tutkimuksen tuloksena julkaistaan suomeksi laajan lusohispaanisen alueen nykykirjallisuutta esittelevä teos. Harvinaisuutena teokseen tulevat Espanjan vähemmistökielten galegon, baskin ja katalaaninkielisen kirjallisuuden esittelyt, Latinalaisen Amerikan uuden intiaanikirjallisuuden esittely sekä artikkeli Afrikan portugalinkielisestä kirjallisuudesta.

2.5.3 Muu tiedeohjelma

Instituutti osallistui aktiivisesti Tiedeinstituuttifoorumin ohjelmiin ja tapahtumiin vuonna 2016 sekä tammikuussa 2017 Helsingin yliopistossa järjestettyihin Tieteen päivien ohjelman suunnitteluun.

5.10–6.10.2016 Instituutti järjesti instituutin galleriassa iberio-amerikkalaisen tutkijaseminaarin *Eurooppalainen ja globaali kriisi pohjoisen ja etelän näkökulmista*.

2.6 Koulutuspalvelut ja koulutusyhteistyö

Instituutin keskeisiä yhteistyötahoja olivat vuonna 2016 Iberialais-amerikkalaisten valtioiden tiede- ja koulutusjärjestö OEI, espanjalainen Mapfren säätiö, Madridin Complutense-yliopisto, Katalonian aluehallitus ja Katalonian koulutusneuvos Irene Rigau, Katalonian kahdeksan yliopiston muodostama opettajankoulutuksen uudistamisryhmä (nk. MIF-ryhmä), suomalaisesta opettajankoulutuksesta väitellyt Dr. Xavier Melgarejo, Extremaduran aluehallitus, Argentiinan opetusministeriö, Chilen opetusministeriö sekä Team Finland -verkostot Espanjassa, Portugalissa, Argentiinassa, Brasiliassa, Chilessä, Kolumbiassa, Meksikossa, Perussa ja Uruguayssa.

Instituutin koulutusyhteistyöhön liittyvät sekä suomalaista opettajankoulutusta ja muita koulutuksen aloja esittelevät paneelit ja tapahtumat vuonna 2016:

26.1.2016 Koulutusaiheinen paneelikeskustelu Tolosassa

Suomen Madridin-instituutti osallistui koulutusaiheiseen konferenssiin. Konferenssi pidettiin Tolosan kansainvälisen nukketatterin (TOPIC) tiloissa Gipuzkoassa Tolosassa. Instituutin koulutusasioiden koordinaattori Anna Lipasti kertoi tilaisuudessa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja sen menestystekijöistä. Tapahtumaan oli osa Samaniego-Orixe-koulujen järjestämän kulttuuriviikon ohjelmaa ja siihen oli vapaa pääsy.

24.–28.4.2016 Koulutusmatka Helsinkiin

Joukko Brazilian, Kolumbian ja Meksikon opetus- ja kulttuuriministeriöiden henkilökuntaa, rehtoreita ja professoreita vierailivat Helsingissä 24–28.4.2016 Suomen Madridin-instituutin ja Iberoamerikan maiden organisaation OEI:n järjestämän matkan myötä. Osallistujat tutustuivat suomalaisen koulutusjärjestelmän avainasioihin ja opettajan koulutukseen. Ohjelmaan kuului vierailu opetus- ja kulttuuriministeriössä ja tapaaminen opetusministeriön pääsihteerin Anita Lehikoisen sekä Helsingin yliopiston kasvatustieteellisen laitoksen johtajan Jari Lavosen kanssa.

2.7 Instituutin julkaisutoiminta

Instituutilla on oma julkaisusarja *Acta Iberoamericana Fennica*. Instituutti valmisti Vastapaino-kustantamon kanssa instituutin johtajan Auli Leskisen johtaman tutkimusteoksen *Espanjan, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan nykykirjallisuus 1970–2010* -teoksen julkaisua instituutin julkaisusarjassa.

Sarjassa julkaistavat teokset liittyvät Instituutin hankkeisiin, suomalaiseen ja lusohispaanisella alueella tuotettuun tieteelliseen toimintaan ja kulttuuriin. Lisäksi Instituutti tukee muiden teosten julkaisua ja tiedotusta.

2.8 Viestintä ja näkyvyys mediassa

Instituutin viestintää ohjaa viestintästrategia, jonka keskeisimpiä työkaluja ovat vuoden tärkeimpien tapahtumien ympärille laaditut viestintäkampanjat. Viestintästrategian tavoitteena on Instituutin ulkoisen viestinnän pitkäkestoinen kehittäminen ja vaikuttavuuden kasvu. Strategia tukee Instituutin aktiivista roolia SKTI ry:n toiminnassa ja edistää suomalaisen taiteen, tieteen ja elinkeinoelämän kansainvälistymistä ja Instituutin työn näkyvyyttä Instituutin ulkomaisilla toiminta-alueilla ja Suomessa.

Instituutin medianäkyvyys vuonna 2016 oli runsasta. Instituutti toimittaa vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriöön mediaraportin, joka sisältää kopiot valikoiduista instituutin mediaulostuloista vuoden aikana. Arvion mukaan instituutti oli esillä kohdealueittensa tiedotusvälineissä ja sosiaalisessa mediassa vuoden 2016 aikana ainakin noin 500 kertaa.

Uutena formaattina Instituutti otti käyttöön verkkovideoviestinnän laajemman yleisöpohjan saavuttamiseksi. Suomen Madridin-instituutin tapahtumat vuonna 2016 keräsivät mediahuomiota kaikilla tapahtuma-alueillaan. Huomattavin osa medianäkyvyyttä koostui internet -artikkeleista.

Vuoden 2016 tapahtumia alettiin tuoda esille entistä aktiivisemmin sosiaalisessa mediassa; Facebookissa, Youtubessa, Instagramissa, mistä tieto välittyi suoraan kohderyhmille.

Instituutin järjestämät ohjelmat osana suurempia toimijoita, kuten Madridin Kirjojen yö -tapahtuma ja Lissabonin arkkitehtuuritriennaali ovat mediatapahtumina suuria, mutta suomalaisen tarjonnan osuus voi jäädä muiden varjoon. Kirjailija Maria Peuran tuottamisesta

Madridin kirjamesseille oli yhteensä 7 valikoitua mediaulostuloa Espanjassa ja Minna Harmasen osallistumisesta Burgosin foorumissa, josta valittiin 12 mediaosumaa. Minna Harmasta haastateltiin laajasti ja Maria Peuran haastattelun tulos näkyi myös Meksikolaisessa lehdessä ja vielä pari kuukautta haastattelun jälkeen (Efe Emme 1.8.2016).

Sibeliuksen juhlavuoden kunniaksi järjestettyä näyttelykiertuetta uutisoitiin kattavasti kaikissa paikallisissa sanomalehdissä ja radioissa. Madridissa ja Barcelonassa on runsaasti kulttuuritarjontaa päivittäin, ja mediahuomiota on haasteellista saada. Kun tapahtumia järjestetään suurkaupunkien ulkopuolella, paikallinen lehdistö tiedottaa niistä jopa enemmän kuin pääkaupungissa järjestetyistä tapahtumista. Bierzo TV tiedotti useasti pianisti Maria Männikön pianikiertueesta. Yhteensä valikoituja mediaulostuloja männikön kiertueesta oli 13.

Tapio Wirkkalan näyttelyt huomioitiin tänä vuonna myös kansainvälisesti (3 osumaa Meksikolaisissa lehdissä) ja Espanjan TV-sivuilla (30.4.2016) sekä suomalaisissa sanomalehdissä (Olé 3/2016).

Instituutin ja suurlähetystön v. 2015 järjestämä tapahtuma KiVa koulu -hanke oli edelleen espanjalaisessa mediassa esillä vuonna 2016. Suuret mediatalot kuten El País tekivät suomalaisesta koulutuksesta suuren uutisartikkelin (1.2.2016), jossa mainittiin Suomen Madridin-instituutin olleen ensimmäinen, joka esitteli Espanjassa KiVa -ohjelman.

Portugalissa toiminnan mediahuomio keskittyi laajalti kolmeen tapahtumaan. Ensimmäinen näistä oli *Escola do Futuro* -koulutustapahtuma ammattilaisille, josta Portugalin tärkeä lehti Expresso julkaisi monien sivujen artikkelin myös printtilehdessä (26.3.2016). Toinen Suomen Madridin-instituutin tärkeä mediatapahtuma Portugalissa oli Euroopan kirjallisuuden yö (*Noite de Literatura Europeia*), josta uutisoitiin Portugalin tärkeimmässä sanomalehdessä Diário de Notícias (Maratona literária em Lisboa 3.6.2016), ja josta kirjoitettiin kokonainen sivu. Sen lisäksi se oli esillä blogeissa ja radiokanavilla (mm. Antena 1, Antena 2, Antena 3) sekä televisiossa (mm. Jornal 2). Tapahtuman näkyvyys oli laajaa ja kattavaa. EUNIC:in kanssa yhteistyössä järjestetty Euroopan kielten päivä (Día Europeu das Línguas) sai myös televisioaikaa sekä mainintoja Portugalin isoimmissa sanomalehdissä (mm. Diário de Notícias).

Vuoden 2016 aikana instituutin ohjelmissa Latinalaisen Amerikan mediahuomio keskittyi pääosin kahteen tapahtumaan, jossa Suomen Madridin-instituutti oli osana suurempaa tapahtumaa: Brasilian Olympialaisten Suomi-talon ja FIPliman runofestivaalin teemoihin. Instituutin järjestämistä tapahtumista Riossa uutisoi esimerkiksi Diário do Rio de Janeiro (11.8.2016) ja EBC Agência Brasil (12.8.2016) sekä Vasabladet (8.8.2016). FIPlimassa osallistuva suomalaisrunoilija mainittiin tiedotteissa, ja Vallejo -bloggaja julkaisi laajan haastattelun (9.4.2016).

Kuuban heikkojen internetyhteyksien vuoksi kuubalaisen median tiedotteiden löytäminen tuotti hankaluutta ulkomailta käsin. Instituutti ei saanut tietoa Havannan Fototecaan tuottamastaan suomalaisen valokuvataiteen näyttelystä.

Suomen kansallisteatterin vierailu Bogotaan huomioitiin Kolumbian mediassa, muun muassa The Bogotá Postissa (22.3.2016) sekä erinomaisessa artikkelissa El Tiempo -lehdessä (25.3.2016).

2.9 Yhteistyötahot

2.9.1 Yhdeksän Team Finland -verkostoa

Madridin-instituutti toimi kaikkiaan yhdeksässä maassa yhteistyössä erityisesti kuvataiteen, teatterin, kirjallisuuden, musiikin, elokuvan ja videotaiteen tuottajien kanssa. Instituutti toimi

aktiivisesti Team Finland-verkoston osana kaikissa näissä maissa, jotka olivat Espanja, Portugali, Argentiina, Brasilia, Chile, Kolumbia, Meksiko ja sen alaisena Kuuba, Peru ja Uruguay. Yhteistyö painottui neljään Team Finlandin operatiiviseen alueeseen: maakuvatyöhön, ennakkointiin, yhteisiin sisältöihin ja verkottumiseen.

Vuonna 2016 Espanjan Team Finland-verkoston tärkeimmät yhteisponnistukset olivat Tapio Wirkkalan lasi- ja hopeataideteoksia esittelevä näyttely La Granjan kuninkaallisessa lasitaidekeskuksessa, Madridin kirjallisuusmessut, koulutustapahtumien järjestely sekä 100 esinettä Suomesta -Suomi100-ohjelman ja näyttelyn suunnittelu Madridin design-museoon, Museo de artes decorativosiin. Ohjelma suunnitellaan Suomen Viron, Ruotsin ja Norjan instituuttien sekä Suomen Design -museon kanssa yhteistyössä. Espanjan Team Finland-verkostossa toimivat Suomen Madridin-instituutti, Suomen suurlähetystö, Finpro ja Espanjalais-suomalainen kauppakamari. Verkostoa on johtanut 1.8.2013 alkaen suurlähettiläs Roberto di Tanzi-Albi.

Latinalaisessa Amerikassa instituutin merkittävin Team Finland-ponnistus oli aktiivinen osallistuminen Rio de Janeiron Olympialaisten Suomi-talon ohjelmatyöhön. Instituutti teki yhteistyötä Suomen Olympiakomitean, Suomen Brasilian edustuston, ulkoministeriön, AV-Arkin, Aalto-yliopiston ja Vaasan yliopiston kanssa. Team Finland-verkostoa ohjelmassa johti suurlähettiläs Markku Virri. Instituutin asiamiehet, Sao Paolossa asuvat Hanna Helstelä ja Pasi Loman osallistuivat Team Finland-ohjelmia suunnitteleviin kokouksiin Suomen suurlähetystössä Brasilian pääkaupungissa.

Erityisen tärkeää Team Finland-työn kehittämiseksi Latinalaisessa Amerikassa oli Instituutin asiamiesverkoston vakiinnuttamistyö ja asiamiesten koulutus Argentiinassa keväällä 2016.

Lisäksi verkostoa uudistettiin Portugalissa. Instituutin uusi edustaja Francisca Aire aloitti tehtävänsä Portugalissa vuoden 2016 alussa. Aire on tekstiilitaiteeseen erikoistunut taiteen maisteri ja tapahtumatuottaja. Aire asuu Lissabonissa ja työskentelee Lissabonin lisäksi Lontoossa.

Portugalin Team Finland -toimintaan osallistuvat Suomen Portugalin suurlähetystö, Finpro Portugali (toimii Madridin alaisuudessa), Suomen Madridin-instituutti ja Suomi-Portugali kauppakamari. Myös Algarven Suomi-seura on Portugalin Team Finlandin- yhteistyötaho. Portugalissa toimivat Suomen kunniakonsulit sekä suomalaiset yritykset pyydetään tarpeen vaatiessa mukaan toimintaan. Portugalissa Team Finland-verkostoa on johtanut 1.8.2013 alkaen suurlähettiläs Outi Holopainen. Team Finland Portugalin yhteistoiminta-asiakirja on laadittu toimijoiden kesken.

Viestintää varten Team Finland Portugali tarvitsee materiaalia, teemoja ja aiheita, joista voidaan viestittää keskitetysti. Madridin-instituutti tuottaa materiaalia myös portugaliksi. Instituutin Brasilian edustajat Hanna Helstelä ja Pasi Loman osallistuvat portugalinkielisten materiaalien tuottamiseen.

Espanjan ja Portugalin Team Finland -verkostot kokoontuivat vuosittain järjestettävään Iberian aluekokoukseen Madridissa 14. -15.11.2016. Vuonna 2017 aluekokous järjestetään Lissabonissa.

2.9.2 Madridin Complutense-yliopisto

Instituutin olemassaolon ja toimivuuden sekä talouden kannalta suhde Espanjan suurimpaan yliopistoon Madridin Complutense-yliopistoon on keskeinen. Complutensen yliopistolla keskeisiä yhteistyötahoja ovat muun muassa rehtori Carlos Andradas Heranz, kansainvälisten asioiden vararehtori Isabel Durán Giménez-Rico, filologisen tiedekunnan dekaani Eugenio Ramón Luján Martínez, kansainvälisten suhteiden varadekaani Santiago López-Ríos sekä

samassa tehtävässä aiemmin työskennellyt englantilaisen filologian professori Mariann Ellen Larsen Pehrzon, espanjalaisen filologian osaston johtaja Cristina Sánchez López ja espanjalaisen filologian professori José Luis Girón Alconchel.

2.9.3 Keskeiset yhteistyötahot

Instituutin tärkeimmät suomalaiset yhteistyötahot ovat Team Finland -verkostojen ohella Suomen suurlähetystöt Pyreneiden niemimaalla ja Latinalaisessa Amerikassa. Ensisijaisia paikallisia yhteistyökumppaneita ovat Espanjan itsehallintoalueiden aluehallitukset, Iberian niemimaan ja Latinalaisen Amerikan pääkaupunkien kulttuuri- ja koulutusalan johtajat ja edustajat, julkisen talouden piirissä toimivat muistiorganisaatiot, kuten museot ja arkistot, taidekeskukset, ohjelmatuottajat ja festivaalit. Madridin-instituutti on kulttuuriviennin tehtävänsä ohella myös tiedeinstituutti, minkä vuoksi tärkeitä kumppaneita ovat yliopistot, joista mainittakoon Argentiinan elokuvayliopisto Universidad de Cine, Chilen valtion yliopisto Universidad de Chile ja Brasilian São Paolon yliopisto.

Madridin kaupungin alueella toimivista yhteistyökumppaneista tärkeimmät vuonna 2016 olivat Complutense-yliopisto, kaupungin julkisrahoitteiset taidekeskukset, kuten Espanjan kulttuuriministeriön alainen merkittävä Museo de artes decorativos eli Madridin design-museo, Madridin kaupunginhallituksen palatsissa sijaitseva taidekeskus CentroCentro, perinteikäs Círculo de Bellas Artes, maineikas Cervantes-instituutti, keskeinen taidekeskus Centro Cultural Fernando Gómez de la Villa, Conservatorio Musical Alejandro Salazar, Madridin kirjamesujen organisaatio, Tierra de Fuego-kirjakauppa sekä yksityinen taidegalleria Trapézio.

Muualla Espanjassa merkittäviä yhteistyötahoja vuonna 2016 olivat Espanjan aluehallitusten ja kaupunkien kulttuuritoimet, alueelliset arkkitehtuuriliitot ja arkkitehtuurin tiedekunnat eri puolilla Espanjaa sekä instituutin kaunokirjallisuuden alan tieteellisessä tutkimuksessa Baskimaan yliopisto, Gironan yliopisto, Galician yliopisto, Salamancan yliopisto ja Barcelonan yliopisto.

Latinalaisessa Amerikassa aktiivisia kumppaneita olivat Santiago de Chilen, Buenos Airesin, São Paolon, Liman, Ciudad de Méxicon ja Montevideon kaupunkien kulttuuritoimet, sekä kyseiden maiden opetus- ja kulttuuriministeriöt, Buenos Airesin kirjamesut, Perun runofestivaalien organisaatio ja Inca Garcilaso de Vega taidekeskus, Pinacotecan museo Brasiliassa ja erityisesti Rio de Janeiron kaupungin kulttuuritoimi. Koska suomalaisilla taiteen alojen tiedotuskeskuksilla, ohjelmatuottajilla ja museoilla ei ole perinteisesti ollut vakiintunutta ja laajaa kontaktiverkostoa Latinalaisessa Amerikassa, Instituutin paikalliset kumppanit muodostuivat erityisen tärkeiksi. Merkittävä kumppani vuonna 2016 oli muun muassa Meksikon pääkaupungin design-museo Museo de Diseño de México, jonne Instituutti tuotti presidentti Sauli Niinistön vuoden 2015 valtiovierailun yhteydessä avatun muotoilija Kustaa Saksin Hypnopompic-näyttelyn. Vastaavasti Meksikon design museo tuotti vuonna 2016 instituutin galleriaan kansainvälisen julistetaidenäyttelyn La muerte con una sonrisa. Kolumbiassa Bogotan teatterifestivaali oli keskeisin kumppani vuonna 2015, sillä instituutti osallistui Suomen Kansallisteatterin Bogotan vierailun suunnitteluun vuonna 2016. Instituutin asiamies luki Suomen Kansallisteatterin Bogotaan tuottaman Mihail Bulgakovin teoksen Saatana saapuu Moskovaan tekstit esitykseen.

Instituutti toimi Madridissa pohjoismaiden suurlähetystöjen ja Instituutin muodostamassa kulttuuritoimijoiden verkostossa sekä Euroopan kulttuuri-instituuttien verkostossa EUNICissa sekä Madridissa että Portugalissa. Myös Latinalaisen Amerikan maissa pohjoismaisten suurlähetystöjen yhteistyö on Instituutille arvokas toiminta-alusta.

Suomessa tärkeimmät ja aktiivisimmat yhteistyötahot ovat Opetus- ja kulttuuriministeriö, Ulkoministeriö, Helsingin yliopisto, Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitos, Aalto-

yliopisto, Kuvataideakatemia, Sibelius-Akatemia, Turun yliopisto, Tampereen yliopisto ja muut suomalaiset ammattikorkeakoulut ja yliopistot. Taiteen alan toimijoista keskeisiä kumppaneita olivat visuaalisen taiteen vientikeskus Frame, nykytaiteen museo Kiasma, Suomen Valokuvataiteen museo, suomalaisen mediataiteen levityskeskus AV-arkki, kirjallisuuden vientiorganisaatio FILI, teatterialan agentuuri Nordic Drama Corner, Suomen Taiteilijaseura, Muu ry sekä Suomen Elokuvasäätiö.

3. BUENOS AIRESIN TOIMIPISTE JA SUOMI-TALO

3.1 Buenos Airesin toimipiste

Vuonna 2014 säätiö laati kolmivuotisen toimintasuunnitelman toiminnan aloittamiseksi Argentiinassa ja päätti palkata osa-aikaisen kulttuurituottajan koordinoimaan säätiön toimintaa maassa.

Osa-aikainen kulttuurituottaja palkattiin 1.4.2015 alkaen, ja toiminta käynnistyi Suomen Argentiinan suurlähetystöltä vuokratuissa tiloissa.

Säätiön rekisteröinti Argentiinaan vahvistui 29.6.2016.

3.2 Palkattu henkilöstö

Säätiön Buenos Airesin toimipisteessä on yksi osa-aikainen työntekijä, FM Jari Wahlsten (sopimus 1.4.2015–31.3.2018). Hän toimii sekä säätiön asiamiehenä Argentiinassa, että Buenos Airesin toimipisteen kulttuurituottajana.

Asiamies toimii säätiön hallituksen alaisena. Toimenkuvaan kuuluvat säätiön toiminnan koordinointi, asiointi Argentiinan viranomaisten kanssa, toimipisteelle hyväksytyn budjetin ajantasainen seuranta, Suomi-talon hallinnointiin liittyvät asiat sekä yhteistyö muiden Team Finland -organisaatioiden kanssa.

Kulttuurituotanto suunnitellaan yhdessä Madridin-instituutin johtajan sekä säätiön muiden asiamiesten kanssa.

3.3 Toimitilat

Buenos Airesin toimipiste sijaitsee Suomen Argentiinan suurlähetystön yhteydessä suurlähetystöltä vuokratussa työtilassa (14.85 m²) Avenida Santa Fellä Retiron kaupunginosassa Buenos Airesin keskustassa.

3.4 Talous

Vuonna 2016 Buenos Airesin toimipiste sai Iberialais-amerikkalaiselta säätiöltä 45 000 euron rahoituksen toisen toimintavuoden kustannuksiin. Pohjoismainen kulttuurirahasto myönsi 3340 euron avustuksen. Vuonna 2016 Buenos Airesin toimipisteen kokonaiskulut olivat 50 534 euroa.

3.5 Toiminta Argentiinassa

Toimipisteen keskeinen tehtävä vuonna 2016 oli kolmivuotisen toimintasuunnitelman toimeenpanoa ja toiminnan vakiinnuttamista edistävien kulttuuritapahtumien tuottaminen yhdessä paikallisten yhteistyötahojen kanssa.

11.3.2016 Kuvataiteilija Amalia Ulmanin performanssi (Finlandia Hall)

Yhteistuotanto Festival Hyperlocalin kanssa. Yleisömäärä: 180.

18.4.2016 Musiikkituottaja TRAXMANin workshop (Finlandia Hall)

Yhteistuotanto ABYSS levy-yhtiön kanssa. Yleisömäärä: 50.

20.4.2016 Kulttuurialan verkostoitumistilaisuus (Suurlähettilään residenssi)

Yhteistuotanto Suomen suurlähetystön kanssa. Yleisömäärä: 100.

21.-22.5.2016 Kuvataiteilija Osías Yanovin performanssit kv. kuraattoreille (Finlandia Hall)

Yhteistuotanto Osías Yanov (ARG)/Manueal Moscoso (ECU)/Pablo Lafuente (BRA) kanssa. Yleisömäärä: 60.

22.4.2016 Kuvataiteilija Minna Långströmin videoesitykset (ArteBA taidemessut)

Yhteistuotanto Curatorial Program for Researchin kanssa. Yleisömäärä: 70

8.8.2016 Musiikkiyhtye KAS Productin haastattelu- ja keskustelutilaisuus (Finlandia Hall)

Yhteistyössä Be Waterin ja Caja Negra-kustantamon kanssa. Yleisömäärä: 60.

28.10.2016 Tutkijoiden Daniel Alvaro:n, Marie Bardet'in ja Christian de Ronde:n seminaari "Realismo/materialismo/relacionalismo – filosofía, arte y política" (Finlandia Hall)

Yhteistuotanto Museo de Arte Contemporáneo de Buenos Airesin (MACBA) kanssa. Yleisömäärä: 40.

31.10 Elokuva- ja videotaiteilija Sami van Ingenin luento (Universidad del Cine)

Yhteistuotanto Bienal de Imagen en Movimienton kanssa. Yleisömäärä: 50.

2.11.2016 Videotaiteilija Maarit Suomi-Väänäsen Minispectacles 1-50/100 esitys (Teatro Xirgu)

Yhteistuotanto Bienal de Imagen en Movimienton kanssa. Yleisömäärä: 70.

5.11.2016 Elokuva- ja videotaiteilijoiden Maarit-Suomi Väänäsen ja Sami van Ingenin yhteisesitys (Museo de Arte Moderno Buenos Aires) ja jatkotilaisuus (Finlandia Hall)

Yhteistuotanto Bienal de Imagen en Movimienton kanssa. Yleisömäärä: 250.

24.11-2.12 Festival de Cine Nórdico (BAMA-elokuvateatteri)

Yhteistuotanto Cinemateca Argentinan ja Suomen suurlähetystön kanssa.

17.12.2016-18.2.2017 Kuvataiteilijoiden Andrés Brückin ja Gustavo Eandin näyttely ”Solo tu y yo” (Finlandia Hall)

Kävijämäärä: 450.

3.6. Suomi-talo

Iberialais-amerikkalainen säätiö omistaa Buenos Airesissa San Telmon perinteikkäässä kaupunginosassa San Juan -kadun varrella kiinteistön, nk. Suomi-talon eli entisen suomalaisen merimieskirkon. Kiinteistön omistus siirtyi Suomen valtiolta säätiölle 23.8.2006. Omistuksen luovutus tapahtui 8.2.2007 Suomen suurlähetystössä Buenos Airesissa järjestetyssä tilaisuudessa.

Rakennus ei ollut tyydyttävässä kunnossa. Vuonna 2010 saatiin ensimmäinen korjausvaihe loppuun sekä aloitettiin korjausten toinen vaihe, joka jatkui vuosina 2011 ja 2012. Vuonna 2013 kartoitettiin tehdyt ja vielä tehtävät työt ja todettiin rakennuksen korjauttamisen toimivaan kuntoon vaativan säätiön resursseihin nähden liian paljon varoja.

Vuoden 2016 aikana rakennuksen suurta salia siivottiin, paranneltiin ja hyödynnettiin kulttuurialan ammattilaisille suunnattujen Finlandia Hall -tapahtumien muodossa.

Lokakuussa 2016 Pohjoismainen kulttuurirahasto myönsi OPSTART-käynnistysavustuksen Finlandia Hall -idean jatkotyöstämiselle.

Säätiö tutkii eri vaihtoehtoja kiinteistön jalostamiseksi säätiön toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

Madridissa 31.3.2017

Sarri Vuorisalo-Tiitinen

Helsingissä 31.3.2017

Saara Juusti

Pääsihteeri